

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 366/09-49

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. júna 2010 v senáte zloženom z predsedu Juraja Horvátha a zo sudcov Sergeja Kohuta a Lajosa Mészároša o sťažnosti MUDr. D. B., B., zastúpeného advokátom JUDr. J. B., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. Er 2863/98 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo MUDr. D. B. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. Er 2863/98

v období po vydaní uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 120/06 z 5. apríla 2006 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. Er 2863/98 prikazuje konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

3. MUDr. D. B. priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. MUDr. D. B. priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 127,44 € (slovom stodvadsaťsedem eur a štyridsaťštyri centov), ktoré je Kancelária Ústavného súdu Slovenskej republiky povinná vyplatiť na účet ustanoveného právneho zástupcu JUDr. J. B., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Okresný súd Bratislava III je povinný uhradiť štátu trovy právneho zastúpenia v sume 127,44 € (slovom stodvadsaťsedem eur a štyridsaťštyri centov) na účet Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 7000060515/8180 vedený v Štátnej pokladnici do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 366/09-29 z 12. novembra 2009 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť MUDr. D. B., B. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom

Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. Er 2863/98.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v exekučnom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. Er 2863/98 sa návrhom podaným 23. decembra 1998 sťažovateľ domáha vykonania exekúcie voči J. P. (ďalej len „povinný“) o vymoženie finančnej čiastky priznanej sťažovateľovi právoplatným rozsudkom okresného súdu sp. zn. 7 C 320/96 zo 14. septembra 1998. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že od začatia exekučného konania v roku 1998 *„Dodnes je výkon súdnej exekúcie marený a nebola vymožená ani jedna koruna, hoci pohľadávka je vymožitelná“*. Podľa sťažovateľa okresný súd ako súd exekučný koná v predmetnej veci so zbytočnými a neodôvodnenými prietrahmi, čím sa v rozpore s čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru predlžuje stav jeho právnej neistoty.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vyslovil, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Er 2863/98 bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietrahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby prikázal okresnému súdu konať v predmetnom konaní bez prietrahov a aby mu priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 000 Sk a úhradu trov konania.

2. Aj napriek výzve ústavného súdu z 29. januára 2010, ako aj jej opakovaným urgenciám (písomnej z 10. marca 2010 a telefonických z 9. apríla 2010, 15. apríla 2010 a 26. apríla 2010) okresný súd nevyužil včas svoje právo vyjadriť sa k ústavným súdom prijatej sťažnosti sťažovateľa, preto ústavný súd výzvou z 26. mája 2010 vyzval právneho zástupcu sťažovateľa, aby sa vyjadril iba k otázke prípustnosti prerokovania prijatej sťažnosti sťažovateľa na ústnom pojednávaní alebo mimo neho.

2.1 Ustanovený právny zástupca sťažovateľa vo svojom liste z 3. júna 2010 (doručenom ústavnému súdu 7. júna 2010) uviedol:

„... oznamujem, že súhlasím s prejednaním veci bez nariadenia ústneho pojednávania.“

Na podanej sťažnosti zo dňa 30. 06. 2008 trvám.“

2.2 Následne listom sp. zn. Spr. 3072/2010 z 31. mája 2010 (doručeným ústavnému súdu 7. júna 2010) okresný súd zaslal ústavnému súdu prehľad procesných úkonov vykonaných v konaní vedenom pod sp. zn. Er 2863/98 a súčasne uviedol, že netrvá na ústnom prerokovaní veci.

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných na meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo, alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

II.

Zo sťažnosti, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil takýto priebeh a stav exekučného konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. Er 2863/98:

- 23. december 1998 – okresnému súdu bola doručená žiadosť exekútora JUDr. J. J. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu – právoplatného rozsudku okresného súdu sp. zn. 7 C 320/96 zo 14. septembra 1998, a to na základe návrhu oprávneného – sťažovateľa proti povinnému,
- 15. január 1999 – okresný súd vydal exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie,

- 23. marec 1999 – okresnému súdu boli od exekútora postúpené námietky povinného proti exekúcii s tým, že exekútor upozornil, že povinný podal námietky oneskorene, preto ich navrhoval zamietnuť,
- 26. máj 1999 – sťažovateľ sa vyjadril k námietkam povinného a súčasne exekútor zaslal okresnému súdu ďalšie podklady z exekučného spisu na preukázanie, že povinný podal námietky oneskorene,
- 22. júl 1999 – okresný súd žiadal od exekútora, aby predložil celý exekučný spis pre účely rozhodnutia o námietkach povinného,
- 28. júl 1999 – exekútor zaslal okresnému súdu vyžiadaný exekučný spis,
- 12. august 1999 – okresný súd vyzval exekútora, aby dokladoval, či povinný pri preberaní upovedomenia o začatí exekúcie bol riadne poučený „o následkoch bezdôvodného odopretia prijať toto upovedomenie...“,
- 2. december 1999 – okresný súd vrátil exekútorovi spis bez meritórneho vybavenia námietok povinného proti exekúcii „keďže upovedomenie o začatí exekúcie zo dňa 20. 1. 1999 povinnému nebolo doposiaľ doručené. Z obsahu záznamu zo dňa 9. 2. 1999 totiž nevyplýva, žeby povinný bol o následkoch bezdôvodného odopretia prijatia zásielky, tak ako to má na mysli ust. § 49 ods. 2 Exekučného poriadku, riadne poučený“ (upovedomenie o začatí exekúcie bolo povinnému doručené, pozn.),
- 12. apríl 2000 – Obvodné oddelenie Policajného zboru (ďalej len „obvodné oddelenie“) Bratislava IV žiadalo od okresného súdu správu o stave konania v súvislosti s trestným oznámením sťažovateľa pre podozrenie zo spáchania trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia povinným,
- 13. apríl 2000 – okresný súd oznámil obvodnému oddeleniu Bratislava IV, že spis bol vrátený exekútorovi bez meritórneho rozhodnutia o námietkach s tým, aby exekútor odstránil nedostatky v doručovaní a opätovne doručil povinnému upovedomenie o exekúcii, a až potom bude okresný súd posudzovať odôvodnenosť týchto námietok,
- 23. marec 2001 – okresný súd vyzval exekútora na predloženie exekútorského spisu a na vyjadrenie sa k námietkam povinného,
- 12. august 2002 – podpredsedníčka okresného súdu uznala sťažnosť sťažovateľa na prietáhy v konaní za „čiastočne dôvodnú“ a ospravedlnila sa mu, že ešte nebolo rozhodnuté o námietkach povinného,

- 7. október 2002 – Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) žiadalo vzhľadom na vyjadrenie podpredsedníčky okresného súdu z 12. augusta 2002 správu o aktuálnom stave konania,
- 17. október 2002 – exekútor doručil okresnému súdu záznam z 9. februára 1999 o spôsobe doručovania upovedomenia o začatí exekúcie povinnému, ktorý ho odmietol prevziať s tým, že následne bol poučený o následkoch tohto jeho prejavu vôle,
- 19. december 2002 – okresný súd uznesením námietky povinného proti exekúcii zamietol (uznesenie nadobudlo právoplatnosť 12. mája 2003),
- 30. december 2002 – okresný súd oznámil ministerstvu, že o námietkach povinného už bolo rozhodnuté,
- 11. jún 2003 – verejný ochranca práv žiadal okresný súd o informáciu o stave konania,
- 24. jún 2003 – okresný súd reagoval na výzvu verejného ochrancu práv,
- 20. december 2004 – prokurátorka Krajskej prokuratúry v Bratislave (ďalej len „krajská prokuratúra“) žiadala o zapožičanie spisu,
- 14. január 2005 – spis bol zaslaný krajskej prokuratúre,
- 14. február 2005 – sťažovateľ žiadal o zmenu v osobe exekútora z dôvodu dlhodobej nečinnosti povereného exekútora,
- 1. apríl 2005 – spis bol vrátený okresnému súdu (z Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, aj keď bol zapožičaný krajskej prokuratúre, pozn.),
- 1. jún 2005 – okresný súd vyzval povereného exekútora, aby špecifikoval trovy exekúcie v súvislosti s návrhom sťažovateľa na zmenu súdneho exekútora,
- 15. jún 2005 – okresný súd uznesením rozhodol o zmene exekútora s tým, že novým exekútorom je JUDr. F. S. (uznesenie nadobudlo právoplatnosť 23. júna 2005), a súčasne vyzval pôvodného exekútora, aby vrátil exekučný spis a špecifikoval trovy konania,
- 20. jún 2005 – pôvodný exekútor vyčíslil trovy konania,
- 22. august 2005 – okresný súd uznesením uložil sťažovateľovi, aby zaplatil trovy pôvodnému exekútorovi,
- 2. september 2005 – nový exekútor žiadal o zaslanie spisového materiálu,
- 6. september 2005 – sťažovateľ sa odvolal proti uzneseniu z 22. augusta 2005,

- 7. november 2005 – predsedníčka Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) upozornila okresný súd, aby v danej veci prijal účinné opatrenia na odstránenie prietahov v konaní a aby jej v tom smere okresný súd podával správy v dvojmesačných intervaloch,
- 11. november 2005 – spis bol predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa zo 6. septembra 2005 proti uzneseniu okresného súdu z 22. augusta 2005,
- 30. november 2005 – krajský súd uznesením sp. zn. 2 CoE 164/05 odvolanie sťažovateľa ako neprípustné odmietol a súčasne bola sťažovateľovi uložená poriadková pokuta za urážlivé vyjadrovanie,
- 12. január 2006 – spis bol vrátený okresnému súdu,
- 7. august 2006 – okresný súd zaslal spis exekútorovi Ing. S., aby pokračoval v exekučnom konaní (exekútorovi bol spis doručený 16. augusta 2006),
- 29. marec 2007 – obvodné oddelenie Bratislava I žiadalo o zaslanie uznesenia, ktorým bol JUDr. J. J. (pôvodný exekútor) poverený vykonaním exekúcie,
- 10. apríl 2007 – okresný súd reagoval na výzvu obvodného oddelenia Bratislava I,
- 4. október 2007 – spis bol zapožičaný krajskému súdu, pretože okresný súd namietal, že *„poriadková pokuta nebola doručená ani právnejmu zástupcovi oprávneného, ani oprávnenému“* (nezrozumiteľné, pozn.),
- 18. február 2008 – sťažovateľ žiadal zmenu v osobe exekútora,
- 29. máj 2008 – krajský súd vrátil spis okresnému súdu s tým, že rozhodnutie o uložení poriadkovej pokuty je súčasťou rozhodnutia o odvolaní, a preto okresnému súdu nič nebráni, aby toto rozhodnutie doručil účastníkom konania,
- 10. jún 2008 – okresný súd doručoval účastníkom konania uznesenie krajského súdu z 30. novembra 2005,
- 30. júl 2008 – okresný súd uznesením rozhodol o zmene exekútora (nový exekútor – Ing. Š. M.).
- 18. november 2008 – okresný súd žiadal od pôvodného exekútora (Ing. S.) vrátenie exekučného spisu,
- 25. február 2009 – pôvodný odvolaný exekútor zaslal okresnému súdu exekučný spis,
- 26. február 2009 – okresný súd vydal poverenie na vykonanie exekúcie pre novo ustanoveného súdneho exekútora Ing. M.,

- 27. február 2009 – podpredsedníčka okresného súdu vyhodnotila sťažnosť sťažovateľa z 29. septembra 2008 na prietahy v konaní ako čiastočne opodstatnenú,
- 2. marec 2009 – okresný súd uznesením uložil sťažovateľovi poriadkovú pokutu za jeho urážlivé vyjadrenia v jeho podaní zo 16. septembra 2005,
- 10. marec 2009 – okresný súd zistoval, či sťažovateľ zaplatil poriadkovú pokutu,
- 16. marec 2009 – okresný súd zistil, že sťažovateľ nezaplatil poriadkovú pokutu,
- 20. apríl 2009 – okresnému súdu postúpil súdny exekútor námietky sťažovateľa proti trovám exekúcie,
- 5. jún 2009 – okresný súd uznesením námietky sťažovateľa proti trovám exekúcie zamietol (uznesenie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť 19. júna 2009),
- 16. júl 2009 – súdny exekútor navrhol zastaviť exekučné konanie pre nemajetnosť povinného,
- 12. august 2009 – okresný súd žiadal od súdneho exekútora exekučný spis,
- 19. august 2009 – okresnému súdu bol doručený vyžiadaný exekučný spis,
- 26. august 2009 – okresný súd zaslal návrh súdneho exekútora zo 16. júla 2009 na vyjadrenie sťažovateľovi,
- 16. september 2009 – sťažovateľ vyjadril nesúhlas so zastavením exekučného konania,
- 22. september 2009 – sťažovateľ nahliadol do spisu,
- 4. november 2009 – okresný súd uznesením zamietol návrh na zastavenie exekučného konania,
- 26. november 2009 – súdny exekútor podal proti uzneseniu zo 4. novembra 2009 odvolanie.

Z listu okresného súdu z 31. mája 2010 vyplýva, že od 26. novembra 2009 vo veci neboli vykonané žiadne ďalšie procesné úkony.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy, ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prier'ahov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná...

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prier'ahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, I. ÚS 65/04, I. ÚS 182/06).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prier'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne

orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet a právoplatne nerozhodli (m. m. I. ÚS 24/03, IV. ÚS 232/03). Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01).

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. Er 2863/98 o vymoženie nároku sťažovateľa na základe právoplatného a vykonateľného exekučného titulu došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd v prvom rade podotýka, že konanie okresného súdu vedené pod sp. zn. Er 2863/98, resp. časti tohto konania boli už predmetom skúmania ústavného súdu, a to v konaniach vedených pod sp. zn. II. ÚS 107/05, sp. zn. IV. ÚS 182/05, sp. zn. I. ÚS 226/05, sp. zn. I. ÚS 120/06 a sp. zn. IV. ÚS 80/07, ako aj predmetom skúmania ESLP v konaní o sťažnosti č. 46844/99.

V konaní vedenom pod sp. zn. II. ÚS 107/05 sťažovateľ sťažnosťou podanou ústavnému súdu namietal prietahy v celom exekučnom konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. Er 2863/98, pričom sťažnosť sťažovateľa bola uznesením z 20. apríla 2005 odmietnutá ako oneskorene podaná, a to na základe konštatovania, že predmetné exekučné konanie bolo už právoplatne skončené 12. mája 2003, avšak v tento deň nadobudlo právoplatnosť iba rozhodnutie z 19. decembra 2002 o námietkach povinného proti exekúcii.

V konaní vedenom pod sp. zn. IV. ÚS 182/05 sťažovateľ sťažnosťou podanou ústavnému súdu namietal prietahy iba v tých častiach exekučného konania vedeného pod sp. zn. Er 2863/98, v ktorých okresný súd rozhodoval o námietkach povinného proti exekúcii a o jeho návrhu na zmenu exekútora. Uznesením zo 4. júla 2005 bola sťažnosť sťažovateľa odmietnutá, pričom vo vzťahu k časti exekučného konania o námietkach povinného bola odmietnutá kvôli jej neprípustnosti, pretože táto časť exekučného konania

bola už predmetom posúdenia ústavného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. II. ÚS 107/05 a vo vzťahu k časti konania o návrhu sťažovateľa na zmenu exekútora bola sťažnosť odmietnutá ako zjavne neopodstatnená, pretože prietáhy v tejto časti konania zistené neboli.

Ďalšou sťažnosťou podanou ústavnému súdu sťažovateľ opätovne namietal prietáhy v časti exekučného konania o jeho návrhu na zmenu exekútora, pričom uznesením sp. zn. I. ÚS 226/05 z 19. októbra 2005 bola sťažnosť odmietnutá ako neprípustná, pretože táto časť exekučného konania bola už predmetom skúmania ústavného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. IV. ÚS 182/05.

Následne o sťažnosti sťažovateľa vo veci namietaného porušenia práva na prerokovanie jeho záležitosti v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Er 2863/98 rozhodoval aj ESLP, ktorý 8. novembra 2005 sťažnosť sťažovateľa zamietol pre nevyčerpanie vnútroštátnych prostriedkov nápravy.

V konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 120/06 sťažovateľ sťažnosťou podanou ústavnému súdu namietal prietáhy v postupe okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Er 2863/98, a to v čase od 15. júna 2005, keď okresný súd uznesením rozhodol o zmene exekútora. Uznesením z 5. apríla 2006 bola sťažnosť sťažovateľa odmietnutá ako zjavne neopodstatnená, pretože v skúmanom období od 15. júna 2005 do 5. apríla 2006 (keď ústavný súd rozhodol) prietáhy v konaní zistené neboli.

Z uvedeného prehľadu konaní ústavného súdu, predmetom ktorých bolo posúdenie postupu okresného súdu v jednotlivých častiach exekučného konania vedeného pod sp. zn. Er 2863/98 z hľadiska sťažovateľom namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, je zrejmé, že z hľadiska potreby posúdenia prietáhov v exekučnom konaní okresného súdu sp. zn. Er 2863/98 ako takom ostalo neposúdené ešte obdobie od posledného rozhodnutia ústavného súdu, t. j. od 5. apríla 2006 dosiaľ.

Vzhľadom na uvedené boli predmetom skúmania ústavného súdu v konaní o tejto sťažnosti sťažovateľa smerujúcej proti celému exekučnému konaniu okresného súdu vedenému pod sp. zn. Er 2863/98 iba tieto už uvedené dosiaľ neposúdené obdobia v postupe okresného súdu v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. Er 2863/98.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd vzal do úvahy právny a skutkový stav veci zohľadniac pritom, že exekučné konanie treba spravidla považovať za konanie tak po právnej stránke, ako aj po stránke faktickej (skutkovej) za pomerne jednoduché. Je to dané tým, že o spore účastníkov exekučného konania bolo už právoplatne rozhodnuté vo veci samej exekučným titulom, ktorý je podkladom pre nariadenie exekúcie. Medzi účastníkmi exekučného konania už preto nemôže byť sporné, aké práva prináležia oprávnenému a aké záväzky má povinný voči oprávnenému. Zmyslom exekučného konania je nútená realizácia práv oprávneného, keďže povinný dobrovoľne nespĺnil, resp. čiastočne nespĺnil povinnosti uložené v právoplatnom a vykonateľnom exekučnom titule.

Ústavný súd zastáva názor, že aj v skúmanom prípade pri sústredenejšom procesnom postupe okresného súdu (pozri bod 3) mohol byť priebeh napadnutého exekučného konania, v ktorom má okresný súd postavenie exekučného súdu, plynulejší, efektívnejší a nemusel viesť k predĺženiu exekučného konania, a to najmä pri zohľadnení jeho celkovej dĺžky viac ako jedenásť a pol roka, počas ktorých nebolo v prospech oprávneného (sťažovateľa) vymožené ani len čiastočné plnenie, pričom v konaní boli činní už traja okresným súdom poverení exekútori.

2. Správanie sťažovateľa (oprávneného z exekúcie) ako účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred okresným súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z prehľadu súdneho spisu ústavný súd v skúmaných obdobiach nezistil v správaní sťažovateľa žiadne skutočnosti, ktoré by bolo potrebné pripísať na jeho ťarchu.

Ústavný súd nemôže pripočítat' sťažovateľovi na ťarchu to, že sa opakovane domáhal zmeny súdneho exekútora, pretože sťažovateľ tak učinil reagujúc na zdĺhavý a neefektívny postup súdnych exekútorov, čím v konečnom dôsledku realizoval iba svoje procesné oprávnenia účastníka exekučného konania.

3. Napokon ústavný súd skúmal aj postup okresného súdu v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. Er 2863/98 od posledného rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 120/06 z 5. apríla 2006 dosiaľ.

Ústavný súd pri preskúmaní postupu okresného súdu v uvedenom období zistil obdobie nečinnosti a tiež aj neefektívnu činnosť, ktorá v konečnom dôsledku prispela k celkovému predĺženiu, už aj tak zdĺhavého exekučného konania (viac ako 11 a pol roka).

V čase posledného rozhodovania ústavného súdu v tejto veci, t. j. v konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 120/06, bolo skúmané exekučné konanie vedené pod sp. zn. Er 2863/98 v štádiu, keď krajský súd odmietol odvolanie sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu, ktorým bola sťažovateľovi uložená povinnosť zaplatiť odvolanému exekútorovi jeho trovy. Následne bol spis z krajského súdu vrátený späť okresnému súdu 12. januára 2006, pričom okresnému súdu trvalo takmer sedem mesiacov, kým 7. augusta 2006 zaslal spis novoustanovenému exekútorovi, aby mohol pokračovať v exekučnom konaní. Obdobie podľa názoru ústavného súdu okresný súd postupoval neprimerane okolnostiam prípadu aj pri rozhodovaní o žiadosti sťažovateľa z 18. februára 2008 o zmenu exekútora, o ktorej okresný súd rozhodol až po viac ako piatich mesiacoch, a to uznesením z 30. júla 2008,

ktorým ustanovil nového exekútora, pričom následne okresný súd po viac ako troch mesiacoch vyžiadal spis od pôvodného odvolaného exekútora, aby mohol byť zaslaný novému exekútorovi.

V súvislosti s už uvedenými zisteniami ústavný súd konštatuje, že uvedené obdobia nečinnosti vzhľadom na svoju dĺžku nevykazujú síce takú intenzitu, ktorá by bola spôsobilá bez ďalšieho sama osebe vyvolať porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, avšak ústavný súd považoval za nevyhnutné na tieto obdobia nečinnosti poukázať z týchto dôvodov. Vzhľadom na celkovú dobu trvania skúmaného exekučného konania, počas ktorého navyše nebolo aj napriek trojnásobnej zmene exekútora vymožené pre oprávneného (sťažovateľa) ani len čiastočné plnenie, ktorý zatiaľ platí iba exekútorské trovy, bolo možné od okresného súdu spravodlivo a rozumne očakávať, že s prihliadnutím na všetky tieto okolnosti bude mať v rozsahu svojej právomoci záujem postupovať v tomto konaní plynulo a efektívne, tak aby bol čo najskôr dosiahnutý účel exekučného konania, kvôli ktorému sa sťažovateľ so svojim právoplatným a vykonateľným nárokom na okresný súd obrátil.

Okrem toho ústavný súd poukazuje aj na taký neefektívny postup okresného súdu, keď uznesenie krajského súdu z 30. novembra 2005 doručoval okresný súd účastníkom konania až 10. júna 2008.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Er 2863/98 došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

IV.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi ústavný súd v bode 2 výroku tohto rozhodnutia prikázal okresnému súdu

podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ sa domáhal priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 5 000 000 Sk.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je pre sťažovateľa dostatočným zadosťučinením. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľovi aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, považuje za primerané v sume 1 000 €, tak ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil (v danom prípade okresný súd), je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu ústavného súdu.

6. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania z dôvodu jeho právneho zastúpenia advokátom.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z ustanovení § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Základná sadzba odmeny

za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2010 je 120,23 € a hodnota režijného paušálu je 7,21 €.

S poukazom na výsledok konania priznal ústavný súd sťažovateľovi nárok na úhradu trov konania za jeden úkon právnej služby uskutočnený sťažovateľovi ustanoveným právnym zástupcom v roku 2010 (prevzatie a príprava zastúpenia) v sume 127,44 € vrátane režijného paušálu, tak ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia. Ústavný súd nepriznal sťažovateľovi úhradu trov konania za podanie sťažnosti ústavnému súdu, pretože v súvislosti s týmto úkonom mu žiadne trovy konania nevznikli, keďže sťažnosť podal sťažovateľ sám bez právneho zástupcu, a nepriznal mu ani úhradu trov za vyjadrenie právneho zástupcu k prijatej sťažnosti, pretože toto vyjadrenie neprinieslo žiadne nové skutočnosti dôležité pre rozhodnutie ústavného súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júna 2010